Bokje Ringgegevens uit gemeente De Fryske Marren.

Door Jan de Jong

Inleiding.

Het bokje (Frysk**: haarsnip/ 2004, list Fryske Akademy**) wordt door Henk Teake van der Meulen in *Vogels in Friesland deel 2, 1977* een doortrekker in klein aantal en wellicht een toevallige broedvogel en wintergast in zeer klein aantal genoemd voor Friesland. De Friezen noemden het bokje vroeger ook wel de **heale snip** of **haersnip** (*Tjeerd G.S. de Vries, 1928/Aves Frisicae, zie ook J. Boersma 1981/ It wylde fûgelt)* omdat ie zo klein is en omdat de vogel vaak in sompig land (**haer**/ **Frysk**) wordt aangetroffen. Henk van der Meulen zal met toevallige broedvogel bedoeld hebben de nestvondsten in 1906 Eernewoude, 1915 Wartena,1919 Eernewoude, 1935 Suawoude, 1942 Hardegarijp en in 1966 Mokkebank /Laaxum. Na 1966 worden er geen broedgevallen meer genoemd in Friesland. Het bokje is een soort waar we na 1977 steeds meer meldingen van hebben mogen verzamelen in Friesland. Opvallend is dat er in Vogels in Friesland niet gesproken is over ringvangsten en terugmeldingen uit Friesland. Dit terwijl ik weet dat ook Henk Teake van der Meulen zelf ook ringonderzoek deed in de zestiger jaren aan bokje en watersnip in Oudehaske (zuidoever Nannewijd/SBB terrein). Hieronder enkele opmerkingen over de historische broedgevallen van bokjes in Friesland, de ringvangsten van VRS Rohel Tjeukemeer (1985-2025), en ringvangsten en terugmeldingen bij Oudehaske van Henk Teake van der Meulen (ringer 195 Vogeltrekstation Wageningen).

Foto © Jan de Jong .16-10-2004. Ringvangst van bokje (boven) en watersnip (onder) in SBB-terrein Marswâl te Rohel aan het Tjeukemeer op ringstation VRS Rohel Tjeukemeer. Let op het grootte veerschil tussen bokje en watersnip en het grote verschil in snavellengte.

Bokje historische broedvogel.

In de *Aves Neerlandicae, 1897* van Mr. Herman Albarda wordt over het bokje aangegeven; "*Dat enkele paren hier te lande zouden broeden is nog niet voldoende bekend*". De broedgevallen die Henk Teake van der Meulen (†23-6-1989) hierboven opgaf in *Vogels in Friesland* werden deels ook al genoemd in het standaardwerk *De Nederlandsche Vogels,1949* van Dr. C. Eykman c.s., derde deel ,1949). De bewerkers in dit standaardwerk melden daarin; "*Het bokje behoort hoogstwaarschijnlijk tot onze zeldzame broedvogels"*. En verder; "*De eieren van het bokje en watersnip vertoonen een zeer groote overeenkomst. Het schaalgewicht vormt echter een goed onderscheidingsmerk, daar, bij gelijke grootte eerstgenoemde steeds aanmerkelijk lichter zijn*". Ook in het *Handbuch der Vögel*

Mitteleuropas (Urs.N. Glutz von Blotzheim, 1985, band 7) wordt genoemd; "*Die Eier sind relativ sehr groß und nu ram Schalengewicht sicher von denen der Bekassine zu unterscheiden, wobei ach hier ein Ûberschneidungsbereich vorkommt".* In de *Avifauna van Nederland (1970)* wordt echter het bokje niet (meer) genoemd als (voormalig) Nederlandse broedvogel. In de *Avifauna van Nederland 2, 2001, Algemene en schaarse vogels van Nederland* wordt gemeld bij het Bokje op pag.213 gemeld; "*Broedgevallen zijn in het verleden gemeld uit Friesland, uit Hardegarijp (1942; de Vries 1942) en de Mokkebank (1966; van der Ploeg et al.1976). Deze broedgevallen werden via indirecte en mogelijk onjuiste weg aangetoond (via schaalgewicht; Hardegarijp, verworpen door Hellebrekers 1959) of zijn onvoldoende beschreven (Mokkebank) en kunnen niet als bewezen gelden*.".
Opvallend is dat in het hierboven aangehaalde standaardwerk dat hierbij de nestvondsten in 1906,1915,1919 en 1935 niet genoemd worden. Dit terwijl de verstandhouding tussen H. Hellebrekers en Tj. G.S. de Vries (oölogen) bij het samenstellen van Measurments *and weights of Eggs of birds on the Dutch list (Hellebrekers 1949) de verstandhouding nog goed was* (lees pag. 3). Beiden gebruikten bij de determinatie en registratie ook daarbij de schaalgewichten van eieren van zo'n 334 soorten. Stellig heeft enige tweestrijd tussen oölogen hier de doorslag gegeven tussen beide eierdeskundigen.

Discussie.
De status van het bokje als (voormalige) broedvogel is in ons land door de eeuwen heen discutabel omdat er destijds vrijwel geen fotos, vogels of ander bewijs dan alleen eieren werden verzameld. SOVON noemt het bokje thans een doortrekker en deels overwinteraar in ons land. Toch is gezien de vindplaatsen van de nesten die beschreven worden door Henk Teake van der Meulen in Friesland wel degelijk een punt van bezinning. Kijken we naar die gebieden in Friesland waar de vondsten zijn gedaan in de jaren tussen 1906-1945 dan is dat voornamelijk het natte en sompige/drassige veenweidegebied. Een broedgebied wat voor het bokje en ook de watersnip (**Frysk; waarlamke**) wordt beschreven in *EBCC Atlas ,2020*. Dit was toen nog volop in Friesland te vinden.

Het veenweidegebied in Friesland was tussen 1900 en 1950 nog redelijk intact en gaf ook plaats aan een groot aantal broedparen van o.a. de watersnip maar later ook aan de grutto (**Frysk; skries**). Vanaf de vijftiger jaren klinkt het veenlandschap in het Lage Midden van Friesland steeds meer in door o.a. winning van veen als brandstof, ontwatering en de ontwikkeling van landbouwgronden. Door deze ontwikkeling nemen ook de sompige natte veenweidegebieden na 1975 langzaam steeds meer af. En daarmee samenhangend ook de populaties van o.a. watersnip en later ook de grutto. Tijdens de broedvogeltelling van 1972 t/m 1975 was de watersnip nog volop aanwezig in het nog redelijk natte Friese veenweidegebieden. Henk Teake van der Meulen kwam toen voor de watersnip zelfs tot plm. 13-15 broedparen per 100 ha in natte veengraslanden. Thans is deze (ook) gereduceerd tot schaarse en zeldzame broedvogel in veel weidegebieden.
Het bokje is na de 50-tiger jaren stellig al als broedvogel uit het Friese landschap verdwenen omdat deze soort erg gevoelig is voor veranderingen in hun (broed)biotoop (*EBCC Atlas*). Grote veranderingen in "ons" Friese veenweidelandschap hebben samen met de verdroging en de huidige klimaatverandering (opwarming/verdroging) nog meer en sneller bijgedragen tot het langzaam verdwijnen van de grote aantallen watersnippen als broedvogel. Ook de grutto ontkomt na 2000 niet aan deze afgang aan broedparen door de forse inzet van dit proces. Het perspectief voor het verlies van het bokje in ons land zie ik dan ook niet los van deze landschappelijke en klimatologische ontwikkelingen die nog steeds grote gevolgen kan hebben voor bepaalde soorten die in veenweidegebieden als broedvogel voorkomen.

Ringonderzoek aan bokjes.
In Nederland zijn vanaf 1911 tot heden (stand 23-10-2026) zeker zo'n 3195 bokjes in ons land geringd (bron Vogeltrekstation Wageningen). Daarvan werden er een 370 teruggemeld waarvan een hoog aantal geschoten vogels in buitenland. Echter geen berichten uit het overwintergebied in Centraal Afrika of het broedgebied in Scandinavië en west Rusland. Ook in Friesland zijn er op diverse plaatsen bokjes geringd in natte, vaak beschermde veenachtige gebieden, door diverse ringers en ringstations. Onder anderen op bij Eastermar, bij Rohel aan Tjeukemeer, Oudehaske en

doortrekplekken zoals op Vlieland en toevallige vangplekken zoals in Surhuizum. Van twee ringplekken uit de gemeente De Fryske Marren enkele aantekeningen bij het onderzoek naar bokjes.

Oudehaske.
Uit de nieuwe vogeltrekatlas van het Vogeltrekstation in Wageningen weten we dat Henk Teake van der Meulen aan de zuidoever van het Nannewijd bij Oudehaske op het SBB-terrein bij de Lytse Wide al in de zestiger jaren (w.s. 1962-1966) ringonderzoek deed aan snippen. Zie;
http://www.vogeltrekatlas.nl/Pages/SpeciesMap.aspx?LanguageID=null&GroupedSpeciesID=135

© Vogeltrekatlas.nl /Vogeltrekstation Wageningen
Kaart uit de Vogeltrekatlas van het overzicht van de terugmeldingen van de ring en vindplaatsen van bokjes in Nederland (stand 23-10-2026).

Bij het onderzoek van H.T. van der Meulen in Oudehaske ving hij naast diverse watersnippen doch ook veel bokjes. In deze vogeltrekatlas van het Vogeltrekstation in Wageningen staan enkele leuke terugmeldingen van bokje vangsten die betrekking hebben op Oudehaske en ruime omgeving. Deze zijn stellig afkomstig van Henk Teake van der Meulen ringer 195 Vogeltrekstation Wageningen. Vreemd genoeg zijn van Henk Teake van der Meulen zijn bokje vangsten en terugmeldingen geen mededelingen gedaan in het in 1977 bekende standaardwerk *Vogels in Friesland* waar hij aan meewerkte door verschillende soorten te beschrijven (o.a. watersnip, poelsnip en bokje). Ook heb ik tot nu toe geen vangstgegevens terug kunnen vinden van Oudehaske.

Hierbij enkele opgedoken bokje terugmeldingen in omgeving van Oudehaske:

1. Arnhem K165156 geringd op 24 oktober 1962 als volgroeid te Oudehaske en op 9 december 1962 geschoten bij Berkane Marokko in Afrika (Zie ook Limosa 38:173).
2. Arnhem K198210 geringd als volgroeid te Oudehaske op 27 november 1963 en in januari 1964 geschoten te St. Aubin sur Mer, Seine Maritime in Frankrijk (Zie ook Limosa 39:108).
3. Arnhem K215305 geringd als volgroeid op 28-10-1964 te Oudehaske en op 24 februari 1965 geschoten in Moeras van d'Amfréville, Calvados in Frankrijk.

4. Arnhem K235877 geringd als volgroeid op 27-09-1966 in de omgeving van Rotstergaast (?) en op 1-1-1967 vers dood gemeld is in Casablanca in Marokko/ Afrika. Afstand 2395 km! Dit is tot dusver de grootste afstand van een bokje die in ons land geringd is (bron; Vogeltrekstation Wageningen).
5. Arnhem K.235884 geringd als volgroeid op 13-10-1966 in de omgeving van Rotstergaast (?) en op 16-12-1967 vers dood gemeld boven Pegöes in Portugal.
6. Arnhem K235344 geringd als volgroeid op 10-11-1965 bij Haskerdijken (?) en op 10 -03-1968 vers dood gemeld onder Vezels in Frankrijk.

De stippen in de vogeltrekatlas geven een ruime weergave van de ring en vindplaatsen aan daar de overzetting van papieren ring en vindplaatsen omgezet moesten worden in digitale coordinaten, vandaar de ringplaatsen w.s. van Rotstergaast en Haskerdijken.

Bokje ringgegevens uit gemeente De Fryske Marren, deel 2.

Inleiding

In het eerste deel van bokje ringgegevens uit de gemeente De Fryske Marren heb ik enkele gegevens van ringvangsten van Henk Teake van der Meuken weergegeven, In dit deel 2 kijken we naar de tot en met 2025 verzamelde gegevens op Ringstation Rohel Tjeukemeer. Met name naar de gewicht ontwikkeling van de bokjes , die in het najaar een spectaculaire groei laten zien.

Foto © Jan de Jong
07-10-2019. Ringvangst van een volwassen bokje aan de noordoever van het Tjeukemeer op het SBB terrein Marswâl.

Marswâl Tjeukemeer Rohel Tjeukemeer

In 1985 ben ik aan het Tjeukemeer begonnen met het ringen en vangen van vogels op het SBB terrein Marswâl. Op het drassige oeverland werden vanaf 1990 tot heden naast veel zangvogels ook diverse bokjes gevangen en geringd. De bokjes gebruikten het natte terrein met korte vegetatie als rustplek

overdag en kwamen in de eerste uren vlak voor het licht werd om daar te rusten. De vogels werden met mistnetten en geluid gevangen door mij en Gerard Westerhuis (startte vanaf 1-10-2023). Inmiddels is de VRS Rohel Tjeukemeer ringgroep opgericht en wordt er samengewerkt om de ringactiviteiten te kunnen blijven continueren.

Vangsten

Er werden in totaal 11 bokjes op de voorjaarstrek gevangen (4 in maart en 7 in april). Vroegste voorjaarsvangst was 20 maart 2015, laatste voorjaarsvangst 18 april 2009. Vroegste najaar vangst 28 september 2006 en laatste najaars vangdatum was 10 december 2004. Met de aantekening dat er in de maand december maar weinig meer gevangen wordt op ringstation Rohel (kou/vorst). Een deel van de bokjes overwinterde er nadien.

Bokje Marswâl - Rohel Tjeukemeer				
Gevangen 1990 - 2025				
Maand	**Na1kj**	**1kj**	**Volgroeid**	**Totaal**
Maart	**4**			**4**
April	**7**			**7**
September	**0**	**1**		**1**
Oktober	**33**	**31**	**3**	**67**
November	**15**	**15**		**30**
December	**2**	**5**		**7**
Totaal	**61**	**52**	**3**	**124**

Tabel 1. Gevangen bokjes van 1990 t/m 2025 op SBB-terrein Marswâl (VRS Rohel Tjeukemeer).

Van deze 124 geringde bokjes zijn er 8 teruggevangen op dezelfde ringplek. Vier hiervan in hetzelfde ringjaar en 4 in 1 of meerdere jaren erna. Geen 1 die elders teruggemeld werd tot nu toe.
De vogels die na 1 of meerdere jaren terug zijn gevangen op de ringplek zijn hieronder gemeld.
H…186189 geringd als na1kj op 12-10-1996. Terug als na 1kj op 25-10-1997.
H…146036 geringd als 1kj op 28-09-2006. Terug als na1kj op 08-11-2008.
H…193964 geringd als na1kj op 29-11-2008. Terug als na1kj op 23-10-2009.
H…442351 geringd als 1kj op 16-10-2023. Terug als na1kj op 18-10-2024.

Het blijkt dat zowel volwassen bokjes als de eerste jaars het gebied vaker bezoeken.

Gewichten bokje op Marswâl.

Van de 124 gevangen bokjes (1990-2025) zijn er van 115 gewichtsnotities gemaakt (maart 4, april 9, september 1, oktober 65, november 29 en december 7). Van vrijwel alle bokjes is de leeftijd bepaald, slechts 3 in oktober konden als volgroeid genoteerd worden. Van de bokjes gevangen in de maanden oktober en november is een uitsplitsing gemaakt in tabel 1 en 2 van de gewichten per decade.

	Gewicht	Spreiding	Aantal	Gewicht	Spreiding	Aantal
	Gemid.	Van/tot	Metingen	Gemid.	Van/tot	Metingen
Decade	Na1kj	Na1kj	Na1kj	1kj	1kj	1kj
Okt-01	52.31	42.5 - 67.0	7	55.13	49.4 - 60.5	6
Okt-02	57.88	52.6 - 66.0	9	55.58	49.6 - 65.0	13
Okt-03	60.55	51.0 - 68.5	15	57.58	47.0 - 68.1	12
Gemid.	57.91	42.5 - 68.5	31	56.27	47.0 - 68.1	31

Tabel 2. Vangsten en gewichten van eerste jaars en volwassen bokjes in oktober (1990-2025).

	Gewicht	Spreiding	Aantal	Gewicht	Spreiding	Aantal
	Gemid.	Van/tot	Metingen	Gemid.	Van/tot	Metingen
Decade	Na1kj	Na1kj	Na1kj	1kj	1kj	1kj
Nov-01	58.21	53.5 - 65.0	7	60.64	56.5 - 69.5	7
Nov-02	62.25	45.0 -74.0	6	58.70	56.8 - 62.3	3
Nov-03	74.83	71.0 - 80.0	3	62,27	56.8 -65.0	3
Gemid.	62.84	45.0 - 80.0	16	60.57	56.5 - 69.5	13

Tabel 3. *Vangsten en gewichten van eerste jaars en volwassen bokjes in november (1990-2025).*

Foto © Jan de Jong
16-10-2004. Vangst van een volwassen bokje (met uitgestelde rui?)met gespreide vleugels.

Daarbij valt op dat het gewicht van de volwassen als van de eerste jaars bokjes gedurende de vangperiode van 1 oktober tot 30 november flink toeneemt. Ze vetten dus flink op. Volwassen(n=47) van 42,5 – 80,0 gram! Eerste Jaars (n= 44) van 47,0 - 69,5 gram. Aannemelijk is dat de bokjes in het gebied Marswâl en naaste omgeving zich opvetten. Zie tabel 2 en 3. Mogelijk zelfs blijven overwinteren gezien de vangsten tot in december. Er zijn maar 6 van de 8 terug gevangen individuen waarvan beide gewichten zijn verzameld uit 1 en het hetzelfde jaar of jaren erna, zie tabel 4.

Ringnr.	Geslacht	Ring	Gewicht	Vind	Geslacht	Gewicht
	Leeftijd	Datum	In gram	Datum	Leeftijd	In gram
H…146036	O 1kj	28-9-2006	55,0	8-11-2008	O na1kj	63,5
H…146043	O 1kj	18-10-2008	51,0	25-10-2008	O na1kj	?
H…186170	O na1kj	8-10-1995	67,0	14-10-1995	O na1kj	63,0
H…186189	O na1kj	12-10-1996	?	25-10-1997	O na1kj	66,0
H…193964	O na1kj	29-11-2008	80,0	23-10-2009	O na1kj	60,9
H…193968	O na1kj	11-4-2009	58,0	18-4-2009	O na1kj	59,5
H…442351	O 1kj	16-10-2023	54,3	18-10-2024	O na1kj	57,6
H…194153	O na1kj	11-4-2015	51,6	17-4-2015	O na1kj	53,1

T*abel 4. Gewichten van bokjes die teruggevangen werden op de ringplek Marswâl (VRS Rohel Tjeukemeer).*

Uit deze nog schaarse tabel 4 blijkt dat ook in het voorjaar de gewichten van teruggevangen bokjes toenemen. Laat in het najaar kan het gewicht oplopen tot zelfs 80,0 gram (zie 29 november 2008). Tot zover eerst het overzichtje.

Joure 30 oktober 2026
Jan de Jong Ringer 403 Vogeltrekstation Wageningen.

Marswâl Tjeukemeer Rohel Tjeukemeer

In 1985 ben ik aan het Tjeukemeer begonnen met het ringen en vangen van vogels op Marswâl. Op het drassige oeverland werden vanaf 1990 tot heden naast veel zangvogels ook diverse bokjes

gevangen en geringd. De bokjes gebruikten het natte terrein met korte vegetatie als rustplek overdag en kwamen in de eerste uren vlak voor het licht werd om daar te rusten. De vogels werden met mistnetten en geluid gevangen door mij en Gerard Westerhuis (startte vanaf 1-10-2023).

Vangsten

Er werden in totaal 11 bokjes op de voorjaarstrek gevangen (4 in maart en 7 in april). Vroegste voorjaarsvangst was 20 maart 2015, laatste voorjaarsvangst 18 april 2009. Vroegste najaar vangst 28 september 2006 en laatste najaars vangdatum was 10 december 2004. Met de aantekening dat er in de maand december maar weinig meer gevangen wordt op ringstation Rohel (kou/vorst). Een deel van de bokjes overwinterde er nadien.

Bokje Marswâl - Rohel Tjeukemeer				
Gevangen 1990 - 2025				
Maand	**Na1kj**	**1kj**	**Volgroeid**	**Totaal**
Maart	**4**			**4**
April	**7**			**7**
September	**0**	**1**		**1**
Oktober	**33**	**31**	**3**	**67**
November	**15**	**15**		**30**
December	**2**	**5**		**7**
Totaal	**61**	**52**	**3**	**124**

Tabel 1. Gevangen bokjes van 1990 t/m 2025 op SBB-terrein Marswâl (VRS Rohel Tjeukemeer).

Van deze 124 geringde bokjes zijn er 8 teruggevangen op dezelfde ringplek. Vier hiervan in hetzelfde ringjaar en 4 in 1 of meerdere jaren erna. Geen 1 die elders teruggemeld werd tot nu toe.
De vogels die na 1 of meerdere jaren terug zijn gevangen op de ringplek zijn hieronder gemeld.
H…186189 geringd als na1kj op 12-10-1996. Terug als na 1kj op 25-10-1997.
H…146036 geringd als 1kj op 28-09-2006. Terug als na1kj op 08-11-2008.
H…193964 geringd als na1kj op 29-11-2008. Terug als na1kj op 23-10-2009.
H…442351 geringd als 1kj op 16-10-2023. Terug als na1kj op 18-10-2024.

Het blijkt dat zowel volwassen bokjes als de eerste jaars het gebied vaker bezoeken.

Gewichten bokje op Marswâl.

Van de 124 gevangen bokjes (1990-2025) zijn er van 115 gewichtsnotities gemaakt (maart 4, april 9, september 1, oktober 65, november 29 en december 7).

Van vrijwel alle bokjes is de leeftijd bepaald, slechts 3 in oktober konden als volgroeid genoteerd worden. Van de bokjes gevangen in de maanden oktober en november is een uitsplitsing gemaakt in tabel 1 en 2 van de gewichten per decade.

	Gewicht	Spreiding	Aantal	Gewicht	Spreiding	Aantal
	Gemid.	Van/tot	Metingen	Gemid.	Van/tot	Metingen
Decade	Na1kj	Na1kj	Na1kj	1kj	1kj	1kj
Okt-01	52.31	42.5 - 67.0	7	55.13	49.4 - 60.5	6
Okt-02	57.88	52.6 - 66.0	9	55.58	49.6 - 65.0	13
Okt-03	60.55	51.0 - 68.5	15	57.58	47.0 - 68.1	12
Gemid.	57.91	42.5 - 68.5	31	56.27	47.0 - 68.1	31

Tabel 2. Vangsten en gewichten van eerste jaars en volwassen bokjes in oktober (1990-2025).

	Gewicht	Spreiding	Aantal	Gewicht	Spreiding	Aantal
	Gemid.	Van/tot	Metingen	Gemid.	Van/tot	Metingen
Decade	Na1kj	Na1kj	Na1kj	1kj	1kj	1kj
Nov-01	58.21	53.5 - 65.0	7	60.64	56.5 - 69.5	7
Nov-02	62.25	45.0 -74.0	6	58.70	56.8 - 62.3	3
Nov-03	74.83	71.0 - 80.0	3	62,27	56.8 -65.0	3
Gemid.	62.84	45.0 - 80.0	16	60.57	56.5 - 69.5	13

Tabel 3. *Vangsten en gewichten van eerste jaars en volwassen bokjes in november (1990-2025).*

Daarbij valt op dat het gewicht van de volwassen als van de eerste jaars bokjes gedurende de vangperiode van 1 oktober tot 30 november flink toeneemt. Ze vetten dus flink op. Volwassen(n=47) van 42,5 – 80,0 gram! Eerste Jaars (n= 44) van 47,0 - 69,5 gram. Aannemelijk is dat de bokjes in het gebied Marswâl en naaste omgeving zich opvetten. Zie tabel 2 en 3. Mogelijk zelfs blijven overwinteren gezien de vangsten tot in december. Er zijn maar 6 van de 8 terug gevangen individuen waarvan beide gewichten zijn verzameld uit 1 en het hetzelfde jaar of jaren erna, zie tabel 4.

Ringnr.	Geslacht	Ring	Gewicht	Vind	Geslacht	Gewicht
	Leeftijd	Datum	In gram	Datum	Leeftijd	In gram
H…146036	O 1kj	28-9-2006	55,0	8-11-2008	O na1kj	63,5
H…146043	O 1kj	18-10-2008	51,0	25-10-2008	O na1kj	?
H…186170	O na1kj	8-10-1995	67,0	14-10-1995	O na1kj	63,0
H…186189	O na1kj	12-10-1996	?	25-10-1997	O na1kj	66,0
H…193964	O na1kj	29-11-2008	80,0	23-10-2009	O na1kj	60,9
H…193968	O na1kj	11-4-2009	58,0	18-4-2009	O na1kj	59,5
H…442351	O 1kj	16-10-2023	54,3	18-10-2024	O na1kj	57,6
H…194153	O na1kj	11-4-2015	51,6	17-4-2015	O na1kj	53,1

T*abel 4. Gewichten van bokjes die teruggevangen werden op de ringplek Marswâl (VRS Rohel Tjeukemeer).*

Uit deze nog schaarse tabel 4 blijkt dat ook in het voorjaar de gewichten van teruggevangen bokjes toenemen. Laat in het najaar kan het gewicht oplopen tot zelfs 80,0 gram (zie 29 november 2008).
Tot zover eerst het overzichtje.
Joure 25 oktober 2026
Jan de Jong Ringer 403.